

Planinski VESTNIK.

Glasilo „Slovenskega planinskega društva“ v Ljubljani.

Štev. 6.

V Ljubljani, dne 25. junija 1897.

Leto III.

Dvakrat čez Ture.

Spisal J. M.

(Dalje.)

3. Črez Cil v Berhtesgaden.

Lezem črez Pastirico. Strašna nevihta razsaja, v grezno grmenje se meša žvižganje viharja. Plazim se po vseh štirih po ledeniku, da me ne podre silni piš. Roke so mi že vse otrple, komaj se še pomikam naprej po mrzlem ledu. Zdajci mi zmanjka tal, zdrčim z glavo navzdol v temno razpoko in se — prebudim.

Hvala Bogu! bile so le sanje, toda hude sanje. Na pol še v spanju sem položil nazaj na zglavje glavo, ki mi je lezla črez posteljni rob (od tod menda moj padec z glavo navzdol), in začel otipavati kosti, da se prepričam, če so še cele. Med tem preiskovanjem sem se vzdramil popolnoma. Tedaj pa sem spoznal vzrok svojih sanj. Začul sem silno smrčanje, ki je prihajalo od strani, na kateri sta se utaborila najina Tevtona. Eden je pošiljal skozi nos glasove, podobne evljenju nenamazanih koles, drugi pa je pritiskal zraven kakor bombardon.

Tudi France se je vzbudil pri tem koncertu. Seveda, na spanje nisva mogla več misliti. Zato sva kar vstala, se napravila in odšla, ne da bi bila vzbudila koncertujoča „barda“. Ura je bila šele polšestih. Pri zajutrkju sva se posvetovala, kam bi jo udarila. Ker se je obetal dež in sva imela do Inšpruka še tri dni hoda, sva opustila svoj prvotni načrt in sklenila iti iz Cela po železnici v Halajn in od tod črez Cil v Berhtesgaden.

Po zajutrkju sva si ogledala krasno gotično cerkev v trgu, potem pa se napotila proti eno uro oddaljenemu Celu (Zell am See). Pot naju je peljala mimo Fišhornskega gradu, ki je stal že v enajstem stoletju. Za časa reformacije so ga bili razdejali, v tem stoletju pa je kupil razvalino knez Liechtenstein, in kmalu

se je vzdignila iz nje krasna stavba. Grad je zidan večinoma v gotičnem slogu, samo južni del je romanski. Ko sva prišla mimo Fishorna, sva zagledala na desni Celsko jezero. Zapustila sva prašno cesto ter zavila v lep drevored, in kmalu sva stala na obrežju enega izmed najlepših planinskih jezer. Od vseh strani je obkrožujejo mogočni gorski hrbtovi. Na severu se dviguje Kamenito morje. Kakor močna straža med Avstrijskim in Bavarskim stoje sivi raztrgani vrhovi, med njimi pa se razprostira pusta visoka planota, ki je podobna okamenelemu razburjenemu morju. Nad temi skalnatimi valovi se razpenja še jasno modro nebo, kakor bi vabilo v rajski Berhtesgaden, ki leži pod Vacmanom; na jugu pa zagrinjajo grozeči črni oblaki veličastne vrhove Visokih Tur. Tu in tam se iznebi kak velikan nadležne odeje in nama pusti ogledovati za par trenutkov svoje ledeno obličje. V dnu Kaprunske doline se pokaže v sneg in led vkovani Kieštajnhorn (3193 m), toda le za kratek čas; kmalu se zavije zopet v temno meglo. Dalj časa se branita njenemu objemu velikanski piramidi podobni Iubahhorn (2470 m) in Hohten (3369 m), katerega ledeniki se lepo blešče iznad zelenih planin in temnega skalovja. Fuška dolina pa je bila popolnoma zadelana.

Proti zahodu sega pogled daleč v Pinčgavsko dolino, na vzhodu pa se dviguje Hundštajn (2100 m), znan po svejem divnem razgledu. Na vrhu se razprostira lepa planjava, na kateri so obhajali nekdanji Pinčgavci svoje „Ranggelfeste“. Zbirali so se tu vsako leto o sv. Jakobu in se izkušali v boju s pestmi. Zraven tega pa so imeli tudi resne dvoboje. Poravnavali so namreč takrat s pestmi vse prepire in nasprotke celega leta. Pogosto so se končale te „veselice“ s krvavimi glavami. Ko sva dospela v glavno izprehajališče ob jezeru, sva sedla na klop in ogledovala šetalce; bil je namreč ravno čas za jutranji izprehod. Čula sva vsakovrstne jezike: nemški, francoski, laški, in tu in tam se je oglasil tudi kak „yes“. Da je bil tudi slovenski jezik zastopan, sva skrbela midva. Prisopihal je k bregu parnik. Vse je vrvelo nanj. Pozvonilo je že za odhod, ko je prihitela še debelušna zakonska dvojica z dobrim pobičem, ki pa je bil tako nesrečen, da se mu je izpoddrnilo ravno pred mostom, ki je držal na parnik. „Waj, mameleben“ je zaklical milo, ko ga je pritisnila mati zemlja na svoje prsi. „Mameleben“ pa ga je vzdignila z eno roko kakor mlado mače, in Izrael je bil srečno na krovu. Parnik je zažvižgal in odplul. Po njegovem odhodu je postalo nekako prazno, zato sva tudi midva šla odtod ogledovat trg, ki ima jako staro zgodovino. Ob času sv. Vigila so ustanovili tu samostan in ga imenovali „Cella in Bioneio“. Menihi so iztrebili pragozd in izpremenili divji samotni kraj v prijazen, rodoviten svet. Kmalu je nastala okoli samostana naselbina: začetek sedanjega Cela. Razen cerkve, ki je stala že v 13. stoletju, in starega gradu ni posebnih znamenitosti. V novejšem času se je trg jako olepšal, ker prihaja vanj po leti vedno mnogo tujcev.

Odšla sva na koledvor. Tu je bilo vse polno ljudstva; komaj sva se prerila do vlaka. Kmalu je zažvižgal hlaпон, in odpeljali smo se proti Halajnu. Ko smo bili

v Bruku, je že deževalo prav pošteno. Vstopila sta dva turista, mokra kot miši; hotela sta črez škrbino Pfandel, toda dež ju je zavrnil. Nekaj posebnega sva zapazila pri Saleburžanih, ki so se vozili po železnici. Vsak, bodisi mlad ali star, moški ali ženska, je imel nahrbtnik. Sklepal sem iz tega, da je Saleburžanu nahrbtnik to, kar Kranjcu bisaga ali Hrvat u torba.

Ko smo dospeli v Bišofshofer, je solnce že prisijalo skozi oblake. Na desni je pogledal zvedavo skozi meglo Hohkenig (2938 m), in v daljavi je bilo že videti razrito gorovje Terengebirge. Razgled pa se je zaprl zopet v divji ozki soteski Lueg; družega nisva videla, kakor sive skale in šumečo Zalico. Ko pripiha vlak še skozi dolg predor, se razširi dolina; na levi se prikaže Visoka Gel (2519 m), in kmalu potem si v Halajnu. To mesto je prvo za Saleburgom in je posebno znamenito po Direnberških solinah. Že Kelti in Rimljani so kopali sol v Tuvalu, kakor so imenovali Direnberg. Za preseljevanja narodov so bili rudniki opuščeni, in nova doba za soline se je pričela potem ob času sv. Ruperta.

S kolodvora sva šla naravnost skozi mesto, ki je še precej čedno, in prišla po hudem klanecu na razpotje. Na levo pelje pot k solinam, na desno pa črez mejo. Na vrhu klanca sva opazila napis, ki ukazuje kaj lakonsko voznikom, naj devajo coklo pod kolo. Narisana je namreč cokla, zraven pa je zapisano: „oder 5 fl. Strafe“. Hodila sva le še par minut in pustila sva Avstrijo za seboj; bila sva na Bavarskem.

Pot pelje po lepi visoki planoti. Zelene travnike obdajajo gosto zaraščeni gozdi, in le tu in tam stoji kaka samotna kmetija. Na desni sva zagledala sivo gorovje, katero se imenuje Untersberg, kakor nama je povedal prijazen bavarski mejni stražnik. Po košatem gozdu sva začela korakati navzdol in kmalu sva prišla na cesto, ki pelje iz Saleburga črez Šelenberg v Berhtesgaden. Menila sva, da bodeva vsak čas tam, toda hodila sva še precej dolgo, predno sva zagledala trg.

Najprej sva si priskrbeli prenočišče v gostilnici. Rada bi se bila tudi malo pokrepčala, toda nisva imela — denarja, namreč nemškega. Ko sva ga dobila v menjalnici (seveda ne zastonj), sva si šla oborožena z markami gasit žejo z izvrstnim Monakovskim pivom, potem pa pohajkovala po ulicah. Trg je lep in zelo obiskovan. Krog in krog po brdih stoje lepe vile. Krajevna lepota, soline in pol-drugo uro oddaljeno Kraljevo jezero (Königssee) privabi vsako leto veliko tujcev. Domačini se bavijo zelo z rezbarstvom, in res, videla sva po prodajalniških oknih razstavljene kaj krasne izdelke. Prave rezbarske umetnine so gotični oltarji v frančiškanski cerkvi.

Prehodila sva že ves trg, ko naju slednjič zapodi dež nazaj v gostilnico. Kmalu sva se odpravila k počitku. Zunaj je lilo, da je kar odletavalo, kar nama ni bilo prav nič všeč, ker sva bila drugo jutro namenjena h Kraljevemu jezeru.

(Dalje prih.)

Iz Borovnice v Cerknico.

Spisal J. C. Oblak.

(Konec.)

Odpravili smo se. Lepa cesta vodi ob desnem bregu potoka Cerknice prav polagoma navzdol proti trgu. Kaj ljubeč je pogled s ceste v prelepo zeleno dolinico, ki jo napaja Cerknica. Vleče se od trga proti severu proti Begunjam, odtod pa se zavije proti zahodu v zeleno hribovje. Mimo več žag smo dospeli kmalu v trg. Tri in pol ure počasne hoje smo rabili od Borovnice do sem.

Neko starinsko častljivo lice daje temu staremu trgu, ki šteje kakih 300 prebivalcev, starodavna cerkev in okoli nje tista stara stolpa in zidovje. Sicer pa je trg bolj vasi podoben nego trgu.

Da je bila naša prva pot iz Cerknice k jezeru, o katerem nam ve Valvazor toliko povedati, se razume. Pa da ne bom lagal, prej smo šli še pogledat v Zagorjanovo gostilnico. Potem pa smo jo mahnili v južno smer od trga ter kmalu dospeli v selo Spodnje Jezero. Po originalnem stavbenskem sistemu je zidana ta vas. Vse hiše stoje v eni vodoravni, dolgi vrsti, vse obrnjene od severa proti jugu. Kadar je jezero zelo veliko, sega prav v vas. Sicer pa je do brega hoditi še par minut od Spodnjega Jezera.

S sabo smo si vzeli starega deda Jezerčana, da nas bo malo vozil s tistim velikim, nerodnim čolnom po jezeru. Kmalu smo bili pri obrežju jezera, ki se razprostira v podnožju Javornikovem ob južni in južnovzhodni strani Cerkniške kotline.

Odrinili smo od kraja. Prijetna je in neki poseben vtisk napravi na te vožnja po tem čudnem jezeru, ki mu je dno zdaj sivo, zdaj zeleno, zdaj črno, namreč kadar se peljemo črez kako jamo, zdaj zopet vidimo v njem zeleno travo in pisane cvetice, pokrivajoče prijazne livade, katere zagrnejo vsako leto jezerski valovi. Radostno zremo v lepo okolico, na celo Cerkniško ravan in na venec gora, ki jo obkrožajo. Pogled ti plava po golih vrhovih, svetlečih se selih z belimi cerkvicami, zelenih tratah in temnih gozdovih.

Če se obrneš nazaj, uzreš vas Spodnje Jezero, na levo odtod Dolenjo Vas, v majhni razdalji, severno od njiju, trg Cerknico na severnem koncu ravnine, tam, kjer se konča dolina Cerkniškega potoka. Majhno porasteno gričevje na severno-zahodni strani nam zakriva pogled na Rakek in zapira Cerkniško kotlino na to stran. Nad Cerknico, gori proti severu, proti Borovnici in Ljubljanskemu barju se vzdiguje oni hriboviti svet, črez katerega smo priromali sem. Na desno od Cerknice, ob severni strani ravnine, se razteguje gola zelena gora Slivnica, na katere vrhu prirejajo baje tukašnje čarovnice svoje velike in male plese. Razen tega je na Slivnici tudi jama vetrnica, v kateri menijo, da nastane vihar, če vržeš kamen vanjo. Bog nas varuj, človek bi si skoraj ne upal gori na ta vabljivi vrh

zelene Slivnice, če bi vse verjel, kar se bere in pripoveduje. Vzlic temu pa smo sklenili, prihodnje leto polaziti nje zeleni vrh, odkoder bomo tem lepše zrl vso to lepo ravan in obdajajoči jo „hribov zelenih pas“. Kaj za to, če se tudi zavrtimo edenkrat na okoli s kako coprniško krasoto. Par kamenov tudi zavalimo v tisto hentano jamo, morda pa vendar ne bo tako hudo, kakor si mislijo. Za Valvazorjevih časov so duhovniki blagoslavljali take jame, da bi ublažili one zle duhove, ki se tako radi ujeze. Hvala Bogu, da smo iz tistih časov, ko so gorele na grmadah „coprnice“ in so blagoslavljali take nedolžne luknje po gorah.

Prijazno se smehlja venec bleščečih sel v podnožju Slivnice: Martinjak, Grahovo, Žerovnica i. dr. Bela cesta, ki se vije skozi ta sela pod Slivnico od Cerknice proti južnozahodni strani, nas pripelje v par urah na Bloke in Lož, majhno mestece tam za Križno Goro, ki vzbuja tam doli na južnozahodnem koncu ravnine v precejšnji daljavi med drugimi zelenimi vrhovi našo pozornost. Ob južni in južnovzhodni strani kotline pa se vzdigujejo temno porasteni bregovi Javornikovi (1245), iz čigar tajinstvenega podnožja hrumi voda Cerkniškega jezera. Kako lepa pokrajinska slika!

V tem smo se pa pripeljali mimo zelenega otoka Gorice, kamor prepeljujejo tukašnji prebivalci živino v čolnih na pašo, na ono stran jezera k obrežju Javornikovemu k luknji „Veliki Karlovici“, ki požira vodo in se vleče vodoravno v goro. Z majhnim čolnom se lahko popelješ malo „pod zemljo“, če te je ravno volja. Človeka na prvi pogled nič kaj ne mika z belega dneva v temo. Pravega vraga bodeš videl tudi notri; malo moker boš, ker od sten malo kaplja, sicer ni nobene nevarnosti. Mi pa smo veleli dedu, naj nas popelje nekoliko proti južnozahodni strani po dolžini jezera.

Naš „parobrod“ jo jo zavil torej proti „Gorici“ in potem sopihal vzporedno s precej dolgim polotokom, ki moli kakor jezik proti jugu v jezero.

Med tem smo izpraševali očeta, kako in kdaj nastaje to čudno jezero. Jako priprosto je razlagal dobri ded in povedal, da ob času, ko padejo „dežovi“, se zbero, „lufti“ v tistih luknjah ter delajo tako muziko, da jo je slišati prav doli v vas Spodnje Jezero; to je znamenje, da bo v kratkem času jela voda vreti na dan. No, mi smo si takoj v začetku težko predstavljali tisto muziko pa tudi tiste hentane „lufte“, ki naj bi koncertirali, predno se ima poroditi jezero. Zadovoljno smo vzeli to zabavnopoučno razlago dedovo na znanje. Spravila nas je v dobro voljo, ter smo jeli še dalje izpraševati zgovornega in dobrovoljnega možička to in ono. Pozneje sem zvedel, da res nastane v požiralnih jamah strašno bučanje in hrešcanje, in da kmalu za to „muziko“, ki je pa vse prej kot „muzika“, pridere voda in zagrne zelene livade.

Že precej dolgo časa je obračal vesla naš ded, ko od daleč začujemo zvočenje z „Otoka“, na katerem je mala vasica. Ta otok, na katerem se širijo trav-

niki in polja, je že skoraj na južnem koncu jezera. Že v precešnji daljavi za sabo vidimo Cerknico, Dolenjo Vas in Spodnje Jezero. Ob obrežju Otoka se približujemo južnemu koncu jezera proti vasi Zgornje Jezero. Da imamo časa, bi izstopili na Otoku ter si ga ogledali, potem pa bi se peljali na obrežje jezera k vasi Gorenje Jezero. Pa treba bo obrniti.

Dve dobri uri je dolgo Cerkniško jezero in komaj polovico toliko široko. Ono je najznamenitejše a tudi največje jezero kranjsko.

Kako pač vse drugače bo v kratkem vse tod, koder zdaj krožijo jezerski valovi in se veselo igra na tisoče rib. Koder zdaj mi brodimos s svojim čolnom, bodo drdrali vozovi, pastirji bodo pasli živino, loveci zasledovali dolgouhe strahopetneže in drugo divjačino, kmet pa bo kosil bujno travo; predno se bo še začela „muzika“, bo mrva spravljen pod streho. Navadno ni jezera od konca junija do konca septembra, včasih pa je celo leto, kakor je vreme. Izgine navadno v petindvajsetih dneh.

Osemnajst večjih jam je v jezerskem dnu in ob bregu Javornikovem, skozi katere priteče in odteče zopet voda. Vsaka ima svoje ime, kakor: Mala in Velika Bobnarica, Sitarica, Rešeto, Vodonos, Svinjska jama, Velika in Mala Karlovica, Vretje i. dr. Pripovedujejo se tudi razne pripovedke, kakor o Karlovem gradu, ki se je pogreznil, o Veliki Karlovici, v katero je po noči zašel in izginil s čolnom vred fant, katerega je izvabila luč, nastavljena od njegovega sovražnika nad jamo.

Tudi več potokov priteka v ravan, ki napolnjuje jezero. Največji je Cerknica, ki priteka tam izza Slivnice iz lepe doline v Cerkniško kotlino, po kateri teče, dokler se na južnem koncu ne izgubi v zemljo. Manjši potoki, ki tudi izginajo, so Martinski potok, Obrh, Žerovniški in Lipsenski potok. Na Kraškem svetu ni to nič čudnega, če se izgubi potok — neštevilno jih je — v zemljo, in da pride iz zemlje takoj tako močen, da žene lahko mlin.

Odkod pač voda tega jezera in kam zopet izgine? Da bi ta vprašanja rešil, se je trudil naš slavn Valvazor na vso moč. Opazovat je hodil jezero ob raznih prilikah, ko je naraščalo, in ko je padalo. Tako se je zanimal za to naravno čudo, katero imenuje „ein Wundersee, ein rechtes Wunder der Natur, die fürnehmste Curiosität des Gewässers“.

Posvetil je v IV. knjigi svojega znamenitega dela „Čast vojvodine Kranjske“ v predelu „Naturraritäten“ zadnjih 7 poglavij Cerkniškemu jezeru*). Pripoveduje nam, kako si razlaga nastanek tega jezera, in odkod prihaja njegova voda, namreč iz drugega jezera, ki je više gori v osrčju Javornikovem. Svojo trditev utemeljuje s temeljitimi dokazi. Popisuje nam natančno, kdaj in v kolikem času se napolni z vodo prva jama, druga, tretja i. t. d., pripoveduje pravljice o teh jamah, razlaga imena, zakaj v nekaterih jamah (Vel. in Mali Bobnarici), kadar grmi, bobni.

*) Od 46.—52. poglavja.

Pove nam pa tudi, kdo je imel pravico ribariti v jezeru in pri katerih jamah. Ribarijo še sedaj takrat, kadar začne jezero odtekati; pred onimi požiralnimi jamami potegnejo tedaj z mrežami na enkrat na stotine rib.

O Cerkniškem jezeru je pisalo že veliko pisateljev. Že Valvazor pravi, da je to jezero „teklo skozi peresa brezštevlnih novih in starih pisateljev vseh strok: topografov, historijografov, kozmografov, poetov i. dr.“, katere nam imenoma našteva.

Naš čoln se zopet približuje severnemu delu Jezera. Neki poseben, miren in globok vtisk je napravila na nas vožnja po tem jezeru. Ta skrivnostno lepi svet, ki se ti razgrinja na okoli, sveti mir, ki plove nad vso okolico in bajnim jezerom, te nevda s tisto blagodejno notranjo zadovoljnostjo in srčno radostjo, z nekim mirnim navdušenjem, ki ti ne seže nikjer tako globoko v srce kot v krilu božanstvene prirode.

Zapeli smo ono milokrasno domorodno narodno popevanko „Po jezeru“. Nikjer ti ne pride pesem tako iz srca in ne seže zopet v srce kot v prosti naravi . . .

„Čujte, gore in bregovi,
Da sinovi Slave smo“.

Da, s ponosom lahko pojemo, da smo sinovi Slave, zlasti pa sinovi one male krasne zemlje slovenske, dežele čudes, katero je, rekel bi, usoda obsula z biseri prirode. Lepo so odmevale besede od temnih bregov, besede, ki jih je navdušeno zapel navdušeni sin Kraške zemlje, Miroslav Vilhar.

Tam Javornik črni
Zaslanja izhod,
Po notranjski zemlji
Pozdravlja naš rod.

Jezero cerkljansko
Mu pere noge,
Pa bukev in javor
Hladita srce.

„Pri kraji smo, hvala Bogu!“ tako si je mislil vsaj stari Jezerčan, katerega je oblival pot. No, ta pot ni bil zastonj, in naš ded je bil zadovoljen — to se pravi, naš ded bi bil tudi več vzel, ko bi mu bili več dali; pa umazani nismo bili. Sploh turisti takih lepih lastnosti človeških, kakor je umazanost, ne poznajo.

Kam pa zdaj? Ali bi šli malo pogledat proti Ložu, ali na Rakek na vlak, ali pa še poprej v Škocijansko jamo, kamor je iz Cerknice zaznamenovana pot, in potem odtam na Rakek? Tam v gošči na zahodni strani od Cerknice vidimo cerkvico sv. Kocijana, in v njeni bližini je jama, v katero se izgublja potok Rak.

Tja nas še najbolj vleče. Škoda, da nima dan kakih 36 ur. Ker jih nima, se kar odpravimo na Rakek ter počakamo „Luko-Matijo“.

Reči moram, da smo bili zadovoljni vsi s to lepo turo iz Borovnice v Cerknico, za katero bom vedno hvaležen prijatelju Tonetu.

No, kmalu je pridrdral s Kraškega sveta vlak. Zvečer smo bili zopet pri Coklarjih.

Piparji na Dobraču.

Spisal Nadpipar.

Da vidimo kaj novega, smo sklenili polesti na Dobrač (2167 m) in to tem rajši, ker imamo pod to goro planinskega prijatelja, kateri nam je obljubil biti kažipot. Pismo, s katerim smo mu naznanili svoj sklep, se je križalo z njegovim, v katerem nam je sporočil, da vzpričo obilega snega ne bo še o Binkoštih kazalo lesti na Dobrač. Drugi dan pa smo prejeli pismo z odgovorom, da „toliko snega vendar ni, da bi ga „Piparji“ ne pregazili. Pridite gotovo, čaka vas mnogo zabave, v Ziljski dolini pa bodele gledali zbijanje soda, rajanje pod lipo in Ziljanov narodno nošo“.

Kakor da bi se bili prebudili, se nam je zdelo, ko smo si binkoštno nedeljo zjutraj v Beljaku s prijateljem segli v roko. Odloživši pri njem prtljago, smo stopili v cerkev k službi božji.

Ko nam je bil prijatelj gostoljubno postregel z zajutrkom, smo napolnili nahrbtnike z raznimi živili in pijačami, in kmalu po sedmih so se Beljačani plašno izpogledovali, ko so slišali nerahlo tipanje šestero okovanih palic po trdih mestnih tleh. „Die steigen auf auf den Dobrač“. — No pa stopimo!

Vreme je bilo kaj prijetno, solnce je lepo sijalo, hladna jutranja sapica je pihljala „Piparjem“ v obraz, in postali smo dobre volje. Po lepem potu, ki drži tu in tam skozi gozd, smo dospeli v čedno vasico Sv. Duh, Beljačanom priljubljen kraj. Majhen prigrizek, požirek vina in pipico tobaka si kaj rad privošči „Pipar“ na lepem kraju. Sedaj pa dalje.

Pota ne bodem opisoval, ker je enak drugim: polagoma vedno navzgor, po gozdih, planinah in rebrih. Ob lepem razgledu smo napravili čez nekaj ur počitek, ker se nam ni nikamor mudilo.

Trije hribolazci, ki so se z vodnikom vračali z Dobrača, so nas prepričali, da nismo mi prvi, ki letos polazijo Dobrač. Prijazno smo drug drugega pozdravili, in „Piparji“ smo se hvaležno spominjali naših učiteljev in profesorjev, ki so nas za silo naučili nemščine, ker sičér ne bi se bili znali tako korajžno odrezavati. Za ne dolgo časa smo korakali po snegu, in ko smo zagledali oba vrhova, na katerih stojita cerkvici, slovenska in nemška, pod njima pa planinski hotel, kočja in brzojavni urad, so od radosti vzkripela „Piparjem“ srca. Kot nobel ljudje

so tiščali „Piparji“ v planinski hotel, to tem bolj, ker smo imeli ključ le do hotela in so bile vse druge stavbe še zaprte.

Sneg, katerega je bilo za hotelom toliko, da si mu iz njega lahko stopil na streho, nam je dobro služil, ker tu ni studenca, ne potoka, ne vodnjaka, niti vodovoda. V sneg smo postavili steklenice s pijačo, meso in iz snega smo delali vodo (kako, tega pa ne povem, ker je to tajnost hribolazcev). No, pred nami so pa bili vse bolj kakor čedni hribolazci v koči. Posode vse polne, soba in kuhinja nasmeteni in nesnažni. Naj le bo! Slovenec je potrpežljiv. Pometali, umivali, drgnili, snažili smo, kakor da bo jutri „ojfeet“.

Med tem, ko se je na ognjišču iz snega delala voda in iz nje krop, smo stopili na vrh, ki je le nekoliko minut od hotela. Strmeli smo nad krasnim razgledom. Ponižno smo se poklonili očetu Triglavu in njegovim visokim sosedom, prijazno smo pozdravili znanca Mangarta, občudovali Veliki Klek, obetajoč mu svoj pohod, koketirali smo z našim Stolom, Begunjščico, Grintovecem, Ojstrico in z drugimi vrhovi ter radovedno gledali v Ziljsko dolino.

Ko smo se bili vrnili v hotel, nam je kaj dobro dišala južina.

Med tem je prišla druga družba, pet hribolazcev — brez ključa. Ker je bilo v naši sobi premalo prostora, so odprli druge sobe, pa ne s ključem, ampak s sekiro. Pričeli so kuhati. Imeli so za večerjo vse pripravljeno, to je: ognjišče, ogenj, krop, sol in lonec, le edino tega ne, kar bi radi v lonec kuhati dejali. Postregli smo jim s tem, kar je bogati „Piparski“ zalogi preostajalo. Črez nekaj trenutkov smo bili zopet na vrhu, zapeli slovenske pesmi ter udarili „Piparski petel“ (marjaš). Že se je delal mrak, ko smo vzeli slovo od krasnega razgleda ter se vrnili v kočo. Po izborni večerji smo izpraznili par steklenic v snegu ohlajenega vinca, zapeli še par domačih pesmi, potem pa zgodaj legli k zasluženemu počitku. —

Ko Pipar se prebudi,
Na vreme on gledat hiti;
Če lepo je, vriska na glas,
Hej, danes na gorah bo kras!

Tako smo zapeli binkoštni ponedeljek kmalu po treh zjutraj, ko smo se prebudili pa zagledali jasno nebo. Črez pol ure smo zopet stali na vrhu. Vse, kar smo včeraj gledali, smo videli sedaj zopet in sicer v nežnem svitu vzhajajočega solnea. Nepopisno je bilo lepo; ni čuda, da nas je navdušilo tako, da smo od radosti vriskali. Vrnivši se v kočo, smo si napravili zajutrak, posnažili kuhinjsko posodo in opravo, očedili sobo in kuhinjo ter vse spravili v tak red, v kakršnem kočica morda preje še nikoli ni bila. Sosednje hribolazke in hribolazci so kar strmeli in občudovali našo spretnost. Slovensko smo zapisali svoja imena v spominsko knjigo (pred nami še nihče ni kaj slovenskega pisal vanjo), jih označili s „Piparskimi“ pridevniki in vidno zabeležili, da smo člani in zastopniki „Slovenskega

plan. društva“. Tudi smo pa grajali v knjigi nered v koči, katerega so provzročili oni hribolazci, ki so bivali pred nami v koči.

Šopke na klobuke, nahrbtnike na rame ter palice v roke, in z Bogom Dobrač! Stopili smo črez vrh in potem navzdol proti Ziljski dolini. Pot je sicer strm, a jako dobro izpeljan in udelan ter vodi s početka po skalnatem svetu, potem pa po senčnatih gozdih in zelenih planinah. Srečali smo dva češka enoletna prostovoljca, ki sta stopala proti Dobraču. Pozdravila sta nas z „nazdar!“ in nam povedala, da jima je znano, da so „Piparji“ na Dobraču. Čudno! v Ljubljani tega niso vedeli niti oni, ki so želeli to vedeti. Med potjo smo napravili še en počitek in malo južino. Ko smo se radovedno popraševali, od kod sta Čeha zvedela, da smo mi na Dobraču, je odgovoril neki prav „kunšten“ Pipar: „Grosse Ereignisse werfen ihre Schatten voraus“. „Dobro si povedal, usedi se!“ so odgovorili drugi.

Čvrsti in dobre volje smo dospeli skozi Čajno ob polenajstih dopoldne v Bistrico v Ziljski dolini. Stopili smo najprej v cerkev, potem pa h kosilu. Kako diši hribolazcu kosilu, ko pride z 2167 m visokega hriba, ve le on sam. Table d'hôte pri Ronacherju na Dunaju naj se kar skrije.

Po kosilu ob dvanajstih smo si ogledali ljudsko igro, katero naj le kratko opišem, ker je bila že večkrat opisana v raznih knjigah.

Godci spremijo dekleta in mladeniče z godbo iz cerkve skozi vas do gostilnice, pred katero se ustavijo, popijo kozarec vina in se potem razidejo h kosilu, od koder se hitro vrnejo.

Oglejmo si dekleta in mladeniče! Brhka dekleta krasi lepa narodna noša. Izpod kratkih, drobno nagubančenih kril se jim vidijo snežnobeke nogavice. Črez prsi imajo lepo svilnato ruto bujnih barv umetno pripeto. Mladeniči čvrste postave so goloroki, na glavi jim v stran potisnjeni klobuk diči „pero korajže“. Lepo jih je videti.

Sedaj se zbero na trgu vsi domačini, katerim se pridružijo ljudje iz bližnjih in daljnjih krajev.

Sredi trga je postavljen kol, na katerem je nasajen močan sodček. Šest mladeničev prijezdi sedaj na težkih, neosedlanih konjih, v rokah držeč kratke, težke železne kolce, s katerimi bijejo po sodčku, dirjaje mimo njega tako dolgo, da se s kola razsuje. Mladeniču, ki je tako srečno udaril po sodčku, da se je razsul, izroče dekleta droben venec. S tem si je pridobil mladenič izključno pravico, da začne pod vaško lipo „rajanje“.

Nad eno uro smo se zabavali in gledali te nam še neznane narodne igre, ki so v Ziljski dolini binkoštni ponedeljek običajne.

Težko smo se ločili od tod in prezadovoljni se vrnili še isti dan zvečer v belo Ljubljano z lepim spominom. Vsakomu pa, ki pojde na Dobrač, svetujemo, naj ga prehodi iz Beljaka črez vasico Sv. Duh gori in na Ziljsko dolino doli.

O opravi planinskih koč.

Spisal Fr. Kocbeck.

Kakor mora v vsaki tudi najbornejši koči biti nekaj pohištva, priprave in orodja, takisto je treba najnujnejših stvari tudi v planinski koči, in to tem bolj, ker si v gori ne moremo kupiti neobhodno potrebnih reči ali si jih pri sosedu izposoditi, kadar jih hočemo rabiti.

Po namenu, v katerega so postavljene planinske kočice in zavetišča, namreč da v njih prenočujemo, se krepčamo z živili, počivamo in vedrimo ob neugodnem vremenu, se mora ravnati vsa oprava.

V prenočevanje in počitek nam služi pograd ali ležišče, gotovo zelo važna oprava. Kje je to prirediti in kako, da more čim več obiskovalcev pod streho, to je zavisno od dobro zasnovanega načrta, o katerem sem že govoril v posebnem članku v lanskem Vestniku.

V obče mora biti pograd širok najmanj 2 m do 2,2 m; dolžina pa se ravna po dolgoti prostora, oziroma po razdelbi njegovi. Od poda naj bo 50—70 cm daleč, a ne više, sicer težko zležeš nanj, zlasti če ni spredaj klopi. Ob znožju je višja deska ali obtesano bruno dobra opora, da v spanju ne zdrknemo na tla. Nad zglatjem pribijemo 2 dm više polico na steno za razne stvari na pr. za uro, vžigalice, denar itd.

Na deske ali gugaste ozke latve, ki so po sredi nekoliko napete, se polože žimnice, 70—80 cm široke, napolnjene s pravo žimo, morskotravo, včasih le s senom ali ovseno slamo. Dobra je tudi tanka skoblovina (Holzwolle), a najboljša je seveda žima, ki pa je draga. V tem oziru so dandanes nekateri hribolazci nekako mehkužni. V poprejšnjih časih je bil turist zadovoljen s trdim ležiščem, kajti vesel je bil, da je počival le pod streho. Ležišča za vodnike se napravijo iz sena, slame in drobno našekanega igličastega vejevja, kakršno imajo skoraj po vseh pastirskih in lovskih kočah. Nekateri sicer ne morejo spati na senu ali na slami, ker jih praska in srbi. Pa saj si lahko napólnimo slamnjake s to tvarino, ki se pri postiljanju tudi ne drobi in ne dela nadležnega prahu, ki bi, če strop ni dobro napravljen, padal v spodnjo sobo. Na vsako žimnico se polože klinasti zglatniki, ki naj bi bili, če le mogoče, natrpani z žimo. Ako pa hočemo imeti elastično ležišče, tedaj si priskrbimo žične podloge, ki stanejo 7—12 gl. Odej je navadno dovolj; največ je koev, kateri morajo biti mehki. V kočah, kjer se je bati, da tatje pokradejo opravo, je dobro na odejah napraviti razna znamenja z rdečo barvo (minijem). Teh znakov ni mogoče več odpraviti, in tako je še mogoče sčasoma zaslediti ukradeno blago. Dovoljno število prtov popolnjuje vso posteljsko opravo.

Poleg svetlobe je v planinski koči najvažnejša toplota. To nam daje ognjišče, na katerem si ob enem pripravljamo jedila. Ognjišče je ali zidano ali popolnoma

železno; stati mora, če je mogoče, sredi koče, da ogreva ves prostor enakomerno, in da se varčuje s kurivom. V velikih kočah je treba še več peči, da grejejo vse prostore. Nad ognjiščem je treba pod stropom v četveroogelniku obesiti droge, da se na njih suši premočena obleka.

Jako važno pohištvo je miza, ki naj bode 77 cm visoka, 1 m široka in do 2 m dolga ali še daljša. Čim daljša je miza, tem bolje; kajti za tako more mnogo turistov ob enem uživati jedi ali izvrševati kako drugo delo. Miza imej še eno ali dve miznici za jedilno pripravo, za spominsko in blagajniško kujigo, za črnilo in druge potreščine.

Klopi naj bodo krog in krog sten, zlasti pa okoli mize, ognjišča in pred pogradom. Na vsakem primernem in praznem prostoru stoj klop, katerih ni nikdar preveč. Klop imej sedalo 46 cm visoko in 40—50 cm široko.

Ob lepem vremenu, zlasti zvečer so hribolazci radi zunaj koče. Zato naj se na primernem prostoru pred kočjo postavi miza s klopmi. Klop bodi 46 cm visoka, 45 cm široka in imej sedalo, ki je 40 cm visoko in za 7 cm od navpičnice posevno nagnjeno.

Razna posoda in druge stvari se hranijo v malih kočah v skrinji, v velikih pa v omari. V bližini ognjišča stoji še manjša miza, na kateri se pripravljajo jedila.
(Konec prihodnjič).

Društvene vesti.

Nova podružnica. V Pragi se je ustanovila **Česka podružnica** „Slovenskega plan. društva“, katere ustanovitev in pravila je vis. namestništvo v Pragi potrdilo z odlokom z dne 26. maja 1897. l., št. 75107. Dne 24. t. m. je bil nje prvi občni zbor. Zasluge za ustanovitev te podružnice imata posebno naš rojak gospod nadinženir Tomšič in naš član gospod vseučiliški profesor dr. Chodounsky, oba v Pragi. Slovensko plan. društvo pozdravlja prav pristržno rojstvo te podružnice ter ji kliče: Rasti, cveti in živi v čast in korist Slovanstva!

Društvo za vabljenje potujočih tujcev se snuje v Ljubljani. V pripravljalnem odboru sta tudi dva gg. odbornika našega društva. Nadejamo se, da nam bo mogoče julija meseca kaj več priobčiti o tem nujno potrebnem društvu, kateremu želimo prav obilo uspeha. Zamislil je novo društvo naš neumorno za blaginjo naše lepe dežele delujoči g. župan Ivan Hribar. Slava mu!

V Vrata, v prekrasno dolino pod Triglavom, priredi naše društvo izlet v četrtek dne 8. julija, ako se oglasi vsaj 20 izletnikov do dne 5. julija zvečer. Oglasila sprejemlje odbor. Udeležniki bi odšli ali s popoldanskim vlakom že dne 7. ali pa s ponočnim dne 8. julija, vrnili pa se z večernim istega dne. Natančen vzpored objavimo po časnikih.

Novi člani:

I. Osrednjega društva:

Štefe Ivan, upravnik v Ljubljani.
Maselj Fr., c. kr. stotnik-računovodja v Tezinu na Češkem.

II. Savinske podružnice:

Gologranec Ferd., stavb. mojster v Celju.
Dr. Vilimek Josip, okrožni zdravnik na Ljubnem.
Sevar Žarkomil, trg. v Št. Jurju ob Taboru.
Rajšter Franc, posestnih in župan v Šošanju.

Sklad za Triglavsko kočo. XVIII. zbirka 3 gld. 90 kr. Darovali so p. n. gg.: Vesela družba planink in planincev v Polhovem Gradcu 2 gld. 50 kr., Ban Fran 40 kr., gospa Počivalnikova 1 gld. Vsem p. n. darovalcem srčna zahvala!

Triglavska koča na Kredarici se otvorila dne 29. t. m. Slov. plan. društvo je nastavilo za to kočo novega gospodarja Antona Pekovca iz Starih Fužin. Mož je precej izobražen, trden in govori poleg domačega tudi več tujih jezikov. Ta gospodar boče ob enem tudi meteorologični opazovalec na Kredarici. Koča bo kakor lani tudi letos oskrbljena z raznimi jedili in raznovrstno pijačo.

Orožnovo kočo na Črni Prsti popravi društvo v kratkem, kakor smo naznanili že v 4. številki. Koča ne bo letos oskrbljena s provijantom. Ključke do nje imajo v Boh. Bistrici razen vodnikov tudi zaupna moža g. nadučitelj Humek, g. poštar in gostilničar Belec pa županstvo. Spominsko knjigo je g. nadučitelj Humek iz Bistrice prinesel v kočo dne 30. maja. Pred njim sta bila že dva Dunajčana na vrhu.

Vodnikova koča na Velem Polju se te dni popravi. Znotraj po stenah se obije z deskami, pod streho se napravijo ležišča za vodnike in nosače, v kuhinjo se postavi ščedilno ognjišče in v sobo železna pečica. Ta koča ne bo oskrbljena z živežem. Ključke do nje imajo vsi oni, kakor za Orožnovo kočo, razen njih pa tudi planšar na Velem Polju.

Meteorologična opazovalnica na Kredarici. S pričetkom letošnje sezone otvori Slov. plan. društvo na Kredarici meteorologično opazovalnico, katero izdatno pospešuje centralni meteorologični zavod na Dunaju in slavna tukajšnja deželna vlada. Opazovalnica boče imela sledeče instrumente: Aneroiden barometer, dva termometra, polimeter (higrometer), dežemer in snegomer, vetrnico, solnčno uro, kompas ter termometer za maksimum in minimum. Večino teh predmetov in tiskovine posodi brezplačno imenovani Dunajski zavod. Opazovalnica boče druge vrste. Opazoval boče novi gospodar naše koče na Kredarici ter redno poročal na Dovje. Za to opazovalnico, ki boče velike

važnosti, je živahno zanimanje. — V prihodnji številki priobčimo večji članek o meteorologičnih opazovalniših.

Triglavske koče. Prvi teden tega meseca je šel neki Dunajčan z vodnikom Šmercem iz Mojstrane skozi Kot v Dežmanovo kočo, kjer sta prenočila. Koča je bila znotraj zelo vlažna, tudi v lesenem novem predelu, posebno pa v zgornji spalnici. Drugi dan sta šla proti Triglavu, pa sta se radi obilega snega morala vrniti. Šla sta potem čez Kredarico ter si mimogrede ogledala Triglavsko kočo našega društva. Vse je bilo v njej suho in v dobrem stanju, najmanjše plesnobe ni bilo nikjer opaziti. Dunajčanu je koča in nje lega prav zelo ugajala. Okoli koče je vse kopno. S Kredarice sta šla k Marije Terezije koči. Le streha ji je gledala iz snega, ker stoji jako neugodno v kotlini, blizu zraven pa je lepa planica kakor nalašč za kočo. Od tam veter takoj odnese sneg, koča v kotlini pa mora biti vlažna. — Čez Sedmera jezera nista mogla iti, ker je bil sneg premehak; šla sta torej čez Velo Polje, kjer leži še mnogo snega, le okoli naše Vodnikove koče je kopno, ker stoji nekoliko vzvišeno.

Reklamni plakati za Triglavsko pogorje. Naše društvo je dalo napraviti reklamne plakate za Triglavsko gorovje s slovenskim pa nemškim, angleškim in francoskim tekstom. Gotovi bodo skoraj. V prihodnji številki omenimo o njih več zanimivih podrobnosti. Plakati bodo nameščeni po postajah državne in južne železnice ter po hotelih, gostilnicah in drugih lokalih, koder se mude hribolazci domači in tuji.

V Bledu je postavilo Slov. plan. društvo novo tablo pred „Litrom“ z napisom: V Ribno $\frac{1}{2}$ ure, v Bodešče $\frac{3}{4}$ ure, v Radovljico $1\frac{1}{4}$ ure. — Blejci so se nadejali, da bode letos na jezeru stalno koncertoval oddelek vojaške godbe iz Ljubljane. Žal, da se jim ta važna želja ne izpolni, ker višje vojaško oblastvo ni dovolilo godbe. r. m.

Spominski knjigi je razpoložila „Savinska podružnica“ v gostilnici g. Alojza Klemenškega na Ljubnem in pri g. Janezu Plesniku v Logarjevi dolini, kjer so tudi sobe za prenočevanje.

Poročilo markacijskega odseka

— „Savinska podružnica“ je ta mesec zaznamenovala pot iz Mozirja k Sv. Urbanu, na Čreto, Sv. Jošt in popravila zaznamovanje dalje na Lipo in v Šmartno. To zaznamovanje pota je bilo zelo potrebno, ker se na Dobrovlju poti križajo na vse strani in je malokdo pravo pogodil, od Črete naprej pa vodi pot po velikem gozdu. Potovanje po Dobrovlju je od Sv. Urbana zelo prijetno. Steza vodi med vrtačami, to so majhne kotline, in med griči po ozkih dolinicah skoraj vedno enako visoko. V bližini Sv. Urbana je podzemeljska jama „Vračka zijalka“, pri Sv. Joštu pa druga „Štubirnica“, katero imenujejo na Vranski strani „Žlebirnica“. Ves popisani pot je rdečee zaznamovan in je 5 ur hoda po njem.

Prof. dr. J. Frischauf je bil dne 11. in 12. t. m. v Savinskih planinah, da si je ogledal cesto iz Luč v Solčavo, Logarjevo dolino in črez Pastirkov Vrh v Železno Kapljo.

Veselica v Hudi Luknji se je na binkoštni ponedeljek še precej dobro obnesla. Udeležilo se je je več udov „Savinske podružnice“ iz Celja, Mozirja in od drugod. Nadvojvode Ivana jama je sedaj že mnoga dalje dostopna, ker jo nje marljivi lastnik, gospod J. Vivod, vedno dalje preiskuje. Zlasti zanimiv je slap v jami ter prostori nad njim. — Vsakemu obiskovalcu Velenja priporočamo, naj tudi obiše Adamovičev grad, v katerem je vsa dragocena oprava starinska, po stenah in hodnikih pa orožje in oprava vitezov. Takih stvari je le redkokje videti. Rodbina Adamovičeva je zelo prijazna in jo celo veseli, ako si hoče kdo starinske stvari ogledati. Vzorno gospodarstvo, zlasti živinarstvo pa utegne zelo zanimati kmetovalce.

Gledališka predstava v korist našemu društvu. Pevsko in bralno društvo „Triglav“ v Radovljici je priredilo dne 13. t. m. gledališko igro „Reveček Andrejček“ na korist „Slov. plan. društva“. Igra je bila skrbno pripravljena in s skrajnjo požrtvovalnostjo uprizorjena. Zato pa se je igralo baš ta večer tako precizno in z nekakim navdušenjem, da moramo igralnemu osebju le čestitati ter klicati: le tako naprej! Mnoga večja mesta na Kranjskem se niso še tako povzpela. Žal, da je bila udeležba pičila,

nekaj vsled izredno lepega dne, nekaj pa — tudi vsled malomarnosti članov podružničnih — kakor smo oni večer čuli, večina članov niti po večkratnem opominu ne poravnava društvnine. To so žalostni pojavi. Rodoljubom po Radovljiškem okraju pa naj povemo, da je brez vsacega opravičila, ako Plan. društvu in pa požrtvovalnim igralcem nasproti ravnaajo tako brezobzirno. Predstava sta počastila umetnika g. Borštnik in njegova gospa soproga z Zagrebškega narodnega gledališča.

Za popravilo ceste iz Luč v Solčavo je obljubil deželni odbor štajerski okoli 900 gld. podpore občinama Lučam in Solčavi, ako popravita cesto po poslanih načrtih, inženirja pa da jima ne more poslati, ker mu nedostaje tehničnih sil(!). Ali ni to smešno, da deželni odbor nima strokovnjaka na razpolago?! Kje naj ga pa dobe ljudje v gorskih krajih? In ravno deželni odbor bi moral sam cesto popraviti, saj je on, oziroma voditelj zgradbe največ kriv, da je povodenj ceste poškodovala. Seveda, za „Slovenec“ je druga mera.

Slap Savice je sedaj vsled kopnečega snega izredno močan in lep. Turisti prihajajo k njemu že dan na dan. Tudi v turistiški hiši ob Boh. jezeru so se naselili že tuji. Obeta se nam letos prav živahna sezona.

R.

Slap pod Rinko je začetkom meseca junija najmočnejši in najveličastnejši. V poletnem času se voda kmalu pod slapom izgubi v zemljo, sedaj pa je tekla kot močan potok skoraj po celi Logarjevi dolini. Od razpršenih kapljic nasičeni zrak se čuti več sto korakov pred slapom.

Kalender des deutschen und österreichischen Alpenvereins für das Jahr 1897 omenja razna planinska društva in planinske časnike, popolnoma pa je prezrl „Slov. plan. društvo“ in „Plan. Vestnik“. Gospoda nas sicer jako dobro pozna — saj se nas radi spominjajo s srditim napadi v svojih listih — samo žal jim je, da ne zahajamo na svoje planine pod nemško firmo. Privadili so se počasi marsičemu, in upamo, da se bodo tudi napredovanju Slov. plan. društva, čeprav jih ne bomo prosili dovoljenja.

Novo urejena lekarna
PRI MARIJI POMAGAJ
M. Leustek

v Ljubljani na Reseljevi cesti št. 1
(poleg Mesarskega mosta)

priporoča svoja zanesljiva, sveža in preizkušena zdravila, kakor tudi vse v farmacevtsko-higienično stroko spadajoče izdelke, kateri so v zalogi vedno v najboljši kakovosti.

Za turiste priročni lekovi v zavojih.

J. BONAČ,

v Ljubljani, v Šelenburgovih ulicah
št. 6 zraven nove pošte,

priporočam vljudno svojo **trgovino s papirjem**
in s **pisalnimi potrebščinami**. Vzorci
papirja pošiljam na ogled.

V svoji **knjigovезnici** izdelujem **vezi pri-**
proste in najfinейše.

MARIJA PLEHAN,

svečarica in lectarica v Ljubljani
na Sv. Petra cesti št. 63,

priporoča svojo veliko zalogo sveč ter
mnogovrstnega medenega blaga in slaščic.

Kupuje med v panjih in vosek.

Vinko Čamernik,

kamenosek v Ljubljani, v Parnih ulicah št. 9,
(zaloga spomenikov na Dunajski cesti nasproti bavarskemu dvoru),

priporoča svoj kamenoseški obrt,
posebno za cerkvene in druge stavbinske izdelke,
marmorne plošče za hišno opravo i. t. d.

Solidno delo, nizke cene. Ceniki in obrisi
na zahtevo zastoj.

Brata Eberla,

pleskarja c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice
v Ljubljani, v Frančiškanskih ulicah št. 4,

prevzemata vsa v pleskarstvo spadajoča deko-
rativna, stavbinska in pohištvena dela.

Delo resno in fino, izvršitev točna in po najnižjih cenah.

HUGON IHL

v Ljubljani, Pred škofijo šte. 2,
priporoča

svojo veliko zalogo vsake vrste suknenega in
manufakturnega blaga na debelo in na drobno
po nanižih cenah.

Vnjanja naročila izvršuje hitro in natančno.

„Slovensko planinsko društvo.“

„Vodnik za Savinske planine in najbližjo
okolico“

s 7 slikami in načrtom Savinskih planin z za-
znamovanimi poti.

Spisala Fr. Koebek in M. Kos. — Cena
60 kr., po pošti 5 kr. več.

Adolf Hauptmann

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 41 in v Slo-
novih ulicah št. 10—12.

Tovarna
oljnatih bary, firneža, laka in kleja.

Zaloga
slikarskih in pleskarskih predmetov.

Andrej Druškovič,

trgovec z železnino

v Ljubljani,

na Mestnem trgu št. 10.

Optični zavod

J. PH. GOLDSTEIN

prej E. Rexinger

v Ljubljani, Pod trančo št. 1, priporoča svojo
bogato zalogo naočnikov, daljnogledov, kukal od 5
do 40 gld., barometrov, termometrov, kompasov itd.

Vsakihrni popravki se izvršujejo hitro in ceno.

JOSIP OBLAK,

umetni in gal. strugar v Ljubljani,

priporoča

svojo na novo urejeno delavnico za **Florijansko**
cerkvijo v ulicah na grad št. 7. v na-
ročitev vsakovrstnih **strgarskih košenih,**
roženih in drugačnih izdelkov, katere
bode solidno in ceno izvrševal po načrtih ali brez njih.

Živež za hribolazce.

Maggijeve buljonske glavice in zavoji z Maggijevo
juho, grahove klobase, jako krepčilne, vkusne in
se mahoma pripravijo.

Živila zavzemajo malo prostora.

Dobiti pri Josipu Matiču v Celju.

Jul. Maggi & Co.
v Bregencu.

Ivan Soklič

v Ljubljani, Pod trančo št. 1,

priporoča svojo veliko zalogo **klobukov**, posebno **lodnastih** za hribolazce in lovec iz tvornice Jos. in Ant. Pichlerja, c. kr. dvor. založnikov. Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

IVAN URAN,

izdelovalec glinastih proizvodov v Ljubljani,
v Igrških ulicah št. 8,

priporoča veliko svojo zalogo izdelanih raznobarnih peči za sobe, dvorane in razne druge prostore, dalje modelnasta ognjišča in sploh vsakovrstne glinaste izdelke.

Vse po najnižji ceni in priznано dobro.

Franc Čuden,

urar v Ljubljani na Mestnem trgu,

priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnih žepnih in stenskih ur ter budilnikov. Vsi izdelki so priznано izvrstni in po ceni. Popravila se izvršujejo natančno in dobro.

✚ Cenovniki na zahtevanje brezplačno. ✚

Živež za turiste.

Mesne konzerve, Maggijeve buljonske glavice in povitke za juho, sir, kavo, čaj, čokolado, kakao, rum, konjak, slivovec itd. itd.

prodaja in pošilja kar najboljše vrste

Josip Matič,

prodajalec specerijskega blaga in delicatov v Celju na Stajerskem

✚ Ceniki zastoj in franko. ✚

Vsakovrstne

napise na les, kovino in steklo

izvršuje natančno in po ceni

VINKO NOVAK

v Ljubljani, na Poljanski cesti 35.

Tiskarna in kamenotiskarna

A. KLEIN & Comp.

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 5,
se priporoča

v naročitev vseh v to stroko spadajočih del
in za zalogo raznih tiskovin.

GRİČAR in MEJAČ

v Ljubljani, v Slonovih ulicah št. 9,
priporočata svojo bogato zalogo izgotovljene moške
in ženske obleke ter najboljše perilo in zavratnice.

Zlasti opozarjata na nepremična **lodnasta** oblačila in plašče
za **turiste**.

Naročila po meri se izvršujejo točno in ceno na Dunaju.

Ilostrirani ceniki se razpošiljajo franko in zastoj.

Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

Avgust Žabkar

v Ljubljani, na Dunajski cesti šte. 7,

se priporoča

za vsake vrste ključarska dela,

katera izvršuje dobro, lično in ceno.

Turistovske palice z močnimi jeklenimi ostmi,
raznoversne izprehodne palice, prav umetne
izdelke iz rezljanega lesa, galanterijske
in usnjene reči, bižuterijo itd. ter otročje
vozičke vsake vrste

priporoča

FR. STAMPFEL

v Ljubljani na Kongresnem trgu v poslojpu Tonhalle.

Novo! Novo!

Žepne kozarce z

ALJAŽEVIM STOLPOM

priporoča

Peregrin Kajzelj,

trgovce s steklom in porcelanom na Starem trgu
v Ljubljani.

J. Klauerjev
planinski liker

iz kranjskih gorskih zelišč,
imenovala.

Triglav,

je izvrstna pijača najbolj-
šega okusa. Triglav vpliva
jako dobrodejno na želodec
in čudovito poživlja te o.
V njem ni nobene snovi,
ki bi količikaj škodila
zdravju. To so dokazale
kemine preiskave prof.
B. Knapitscha,
ravnatelja c. kr. presku-
šališča v Klosterneuburgu,
prof. dr. L. Roesslerja,
in ravnatelja c. kr. presku-
šališča na Dunaju, dr.
E. Meissla.
Vsi ti strokovnjaki
so izrekli, da je Triglav
izboren liker.

Pristni Triglav

se dobiva
v malih in velikih stekle-
nicah s **posebno**
varstveno znamko
samo pri izdelovalcu,
trgovcu

J. Klauerju
v Ljubljani.